

OMŠENSKÉ

noviny

Vydáva obec Omšenie

ROČNÍK XX.

ČÍSLO 3

september 2014

Cena 0,10 Eur

*Najstaršia občianka Omšenia
Helena Kazíková - 98 ročná*

OKTÓBER - mesiac úcty k starším

„Človek je krásny vtedy, keď ho ľudia majú radi.“

V živote človeka sú chvíle, keď začne uvažovať o svojom živote a hodnotiť svoju životnú cestu. Na tvári sa strieda úsmev so slzami. Veď boli chvíle radosti a boli aj chvíle smútku. Skláňame sa v úcte pred rokmi, ktoré naši skôr narodení občania naplnili činmi pre blaho našej obce.

„Oslava života je hudbou, ktorá zaznieva a vyžaduje obdiv a úctu.“ „Vysoký vek tají múdrosť života, bielučký vlas skrýva dávne starosti. Útrapy do tváre vpísal čas. Len srdce je ešte mladé a dobré, štedro rozdáva lásku a neradno o priazeň žobre. Takí sú naši starí otcovia a staré mamy.“ Človek je krásny nielen vtedy, keď má pružný krok. Človek je krásny podľa múdrosti, čo sa mu zrači v oku, podľa vrások a bielych vlasov, podľa slov, keď sa ponára v rozhovore s deťmi do rokov, keď aj on bol mladý. Človek je krásny vtedy, keď ho ľudia majú radi. Prajeme všetko najlepšie do ďalších rokov života všetkým našim starším spoluobčanom a nech tých chvíľ radosti je čo najviac.

ZO SASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITELSTVA OBCE OMŠENIE DŇA 11.9.2014

Obecné zastupiteľstvo obce Omšenie:

schválilo

- ♦ komisiu pre rokovanie o vypracovaní zmluvy o prenájme kultúrneho domu v zložení: Jozef Marček, Ing. Viliam Václav, Igor Malo, Marcela Malová, Ing. Ivan Chyla
- ♦ rozpočtové opatrenie č. 2/2014 a rozpočtové opatrenie č. 3/2014
- ♦ finančnú dotáciu na zakúpenie upomienkových predmetov pre birmovancov s trvalým pobytom v obci Omšenie pre Sviatosť birmovania konanú 26. októbra 2014,
- ♦ pre Reich Trade s.r.o., 914 43 Omšenie 679, otváracie hodiny v Pohostinstve Krmelec, Omšenie č. 272, nasle-

dovne: pondelok - štvrtok 11,00 - 23,00 hod.,
piatok 11,00 - 24,00 hod.,
sobota 10,00 - 24,00 hod.,
nedeľa 10,00 - 22,00 hod.

zobralo na vedomie

- ♦ návrh neuplatňovania programového rozpočtu obce - informáciu o plnení uznesení, správu hlavného kontrolóra o vykonaných kontrolách
- ♦ žiadosť Jána Baláža, bytom Omšenie 523, o odkúpenie novovytvorených parc. registra C č. 425/4 a 425/5 s tým, že je potrebné počkať na originál geometrického plánu.

KANALIZÁCIA - INFORMÁCIE PRE OBČANOV

Projekt "KANALIZÁCIA" v našej obci prechádza zo štádia rozkopávok a prípojok vo vedľajších a priľahlých uliciach mimo hlavnej cesty do štádia rozkopávky hlavnej komunikácie obce v dĺžke cca 2,6 km. Podľa vyjadrenia vykonávateľa stavby, t.j. zástupcov firmy COM-BIN sa predpokladalo začatie rozkopávky hlavnej komunikácie obce v prvej polovici septembra. Tento termín bol

však vykonávateľom stavby odložený. Výkopové práce by mali vykonávať 3-4 stavebné skupiny, rozmiestnené v štyroch hlavných úsekoch pozdĺž hlavnej komunikácie v smere od dolnej časti obce (hrádza priehrady) k hornému koncu obce, každá skupina bude postupovať realizáciou podúsekov v dĺžke max. 50m spôsobom výkop - pokládka - zásyp. Táto rozkopávka bude spojená s ďalšími dopravnými obmedzeniami, ktoré

závažne zasiahnu do dopravnej situácie v našej obci a ktorých konečnú podobu spolu s dopravným značením posúdi a schváli príslušný kompetentný orgán. Dňom zahájenia projektu KANALIZÁCIA bola obec Omšenie vyhlásená za STAVBU, na ktorej, ako to určuje stavebný zákon, stanovuje pravidlá, podmienky, pracovný, dopravný i bezpečnostný režim vykonávateľ stavby, resp. ním po-

verená osoba. Z tohto a vyššie uvedených dôvodov žiadame občanov, aby rešpektovali všetky pokyny a nariadenia, vydané vykonávateľom projektu, predovšetkým dopravné a bezpečnostné opatrenia. O predpokladanom, nie však záväznom časovom harmonograme realizácie jednotlivých úsekov kanalizácie budú občania priebežne informovaní.

Zoznam kandidátov na poslancov Obecného zastupiteľstva v Omšeni

Volebný obvod číslo 1.

Vo volebnom obvode sa volí 9 poslancov.

1. **Ján Bajzík**, 50 r., pedagóg, Omšenie 434, SDS
2. **Dušan Barinka, Ing.**, 39 r., analytik, Omšenie 100, SMER-SD
3. **Marián Bielik, Bc.**, 28 r., materiálový operátor, Omšenie 177, nezávislý kandidát
4. **Peter Bielik**, 57 r., zámočník, Omšenie 631, SDS
5. **Stanislav Bielik**, 56 r., elektrikár, Omšenie 317, SDS
6. **Rudolf Dorušinec**, 62 r., technik, Omšenie 100, SMER-SD
7. **Štefan Dvorský**, 64 r., dôchodca, Omšenie 452, nezávislý kandidát
8. **Pavol Homola**, 40 r., živnostník, Omšenie 705, SDS
9. **Stanislav Homola**, 52 r., murár, Omšenie 17, SMER-SD
10. **Ivan Hornák, Mgr.**, 29 r., recepcný, Omšenie 538, nezávislý kandidát
11. **Rudolf Koteš**, 55 r., kuchár-čaišník, Omšenie 198, SMER-SD
12. **Jozef Kyjac**, 57 r., inštalatér, Omšenie 421, SDS
13. **Igor Malo**, 54 r., kontrolný technik, Omšenie 52, nezávislý kandidát
14. **Marcela Malová**, 66 r., technička, Omšenie 461, SMER-SD
15. **Alojz Marček, Mgr.**, 51 r., samostatný odborný referent, Omšenie 93, nezávislý kandidát
16. **Jaroslav Marček**, 49 r., živnostník, Omšenie 621, nezávislý kandidát
17. **Pavol Marček**, 46 r., mechanik NC strojov, Omšenie 611, SDS
18. **Vladimír Marienka**, 61 r., technik, Omšenie 464, SMER-SD
19. **Lubomír Meravý, JUDr.**, 58 r., referent, 58 r, Omšenie 338, SMER-SD
20. **Ján Suchý**, 46 r., stavebný technik, Omšenie 224, SDKÚ-DS
21. **Jarmila Šabatková, Ing.**, 42 r., odborná pracovníčka, Omšenie 467, nezávislá kandidátka
22. **Jaroslav Tvrdoň**, 49 r., technik, Omšenie 397, SMER-SD
23. **Lenka Uherková, Bc.**, 35 r., učiteľka v MŠ, Omšenie 451, SDS
24. **Viliam Václav, Ing.**, 56 r., technik, Omšenie 76, SMER-SD

Slávnostné otvorenie školského roku 2014/2015

sa uskutočnilo dňa 2. septembra 2014 (utorok)
o 08,15 hod v budove ZŠ s MŠ Omšenie

Oddýchnutí - plní síl, elánu a radosti - sa po prázdninách žiaci našej školy opäť vrátili, aby získali nové vedomosti a skúsenosti v novom školskom roku. Výnimočným

dňom bol 2. september pre našich najmenších školáčikov prvákov, ktorí v sprievode svojich rodičov prišli do novej školy.

Po odznení tónov hymny a

presunuli do svojej I.A triedy, aby sa zoznámili s pani učiteľkou, prvými učebnicami a novým prostredím. Po krátkom úvode sa na pozvanie pána starostu presunuli na

príhovore p. M. Malovej k 70. výročiu SNP sa hostia odobrali položiť veniec k pamätníku SNP. Po slávnostnom prejave p. riaditeľky PaeDr. A. Marčekovej, p. zást. Mgr. L. Bielikovej a p. starostu J. Marčeka k prítomným žiakom a rodičom sa žiaci zviatili so svojimi vyučujúcimi v triedach. Prváci sa s rodičmi

Obecný úrad v Omšeni, aby sa slávnostne zapísali do pamätnej knihy a odniesli si aj každý krásnu knižku.

Prajeme všetkým žiakom veľa chuti, radosti, vytrvalosti a optimizmu na ceste poznania v šk. roku 2014-2015.

Mgr. Tatiana Pavlíková

Orchester Súkromnej základnej umeleckej školy

Orchester Súkromnej základnej umeleckej školy začína svoj druhý rok.

Po dňoch prázdnin a dovoleníek sa žiaci a učelia opäť vrátili do škôl k svojim každodenným povinnostiam. Výnimkou nie sú ani základné umelecké školy.

V minulom školskom roku 2013/2014 začal písať svoju históriu Orchester Súkromnej základnej umeleckej školy v Omšeni. Dnes to už môžem smelo povedať a aj napísať. Každý začiatok niečoho nového je malým nesmelym krokom do neznáma. Vôbec nebolo isté, či sa to podarí a bude to mať úspech a hlavne budúcnosť. Príprava orchestra nebola jednoduchá. Bolo treba zložiť nástrojové obsadenie, pri ktorom som mal zviazané ruky, nakoľko detí, ktoré sa venujú dychovým nástrojom (klarinet, saxofón, priečna flauta, trúbka, tenor atď.) je málo. Zvolil som pre našu zemepisnú polohu, netradičné obsadenie. Spojenie dychovej

a akordeónovej sekcie, podporené basovou gitarou, je bežné skôr pre krajiny na západ od nás. Musel som skrátka pracovať s tým nástrojovým obsadením, ktorý momentálne na škole máme.

Oslovil som môjho dlhoročného priateľa, výborného muzikanta, hudobného skladateľa a skúseného pedagóga, ktorý pre svoju veľkú skromnosť nechce byť menovaný, aby mi pomohol s aranžovaním skladieb pre orchester. Mal som správny tip. Po niekoľkých telefonátoch a mailoch, v ktorých som mu opísal na akej hráčskej úrovni deti sú, napísal skladby na mieru. Prvé skúšky neboli jednoduché, deti neboli naučené hrať v kolektíve, nevedeli reagovať na dirigenta, ladiť... Veril som, že čas priniesie ovocie. Deti mali veľkú chuť a trpezlivosť. A hlavne chceli hrať. Bolo to pre nich niečo nové, čo ich oslovilo a postupne sa zlepšovali. Prišli prvé vystúpenia na škol-

ských koncertoch a deti nesklamali. Zvýšilo sa im sebavedomie, začali si veriť a ja som bol na nich veľmi pyšný. Za krátky čas existencie orchestra, na mnohých vystúpeniach vzorne reprezentovali nie len seba, školu ale aj Omšenie a región.

zlivosť a podporu zo strany obce Omšenie. Verím, že aj tento školský rok bude veľmi úspešný a orchester sa nám postupne rozrastie a bude nám prinášať veľa radostí a umeleckých zážitkov.

Mgr. art. Stanislav Mokry

Ďakujem všetkým členom orchestra, v e d e n i u Sú k r o m n e j z á k l a d n e j u m e l e c k e j školy v Omšeni, všetkým priateľom a rodičom za trpe-

O národnej hrdosti

Slovo hrdosť je vysvedčením osobnosti národa. Je to zvláštny poklad. Poklad, ktorý nosíme v srdci a chránime ho. Pri rôznych slávnostiach vidíme, ako niektoré národy, keď zaznie hymna, s rukou na srdci povstanú. Takto ukážu svoju hrdosť, že niekam patria, kde sú ich korene.

Pri pobyte v iných štátoch, no najmä vo Švajčiarsku, som obdivoval vlajkoslávu. Švajčiarske zástavy s bielym krížom viali na každej významnej budove. Hrdí Švajčiari - hoci je to štát - konfederácia, reprezentujú. Pred mnohými rokmi som obdivoval aj švajčiarske obaly na čokoládach s helvétskym krížom. Kúpil som si na pamiatku i zvonček s krížom.

Čo chcem vlastne týmto povedať? Nuž, na úsilie - kupujte slovenské. Vyznáte sa v nich pri nákupoch? Asi veľmi ťažko. Ba musíte si zobrať lupu, aby ste vyčítali

krajinu, výrobcu. Naši výrobcovia, či predajcovia sa ani neunúvajú s označovaním. Slovenský znak asi nemajú ani v srdci. Prečo? Sovietske zástavy sme vymenili za vlajky európskej únie... Nasilu sa im kamsi tlačíme... Švajčiari i Rakúšania sa nám i pre toto posmievajú. Sme naozaj národ holubičí?

Svätoplukova ríša bola rozľahlá až po Balaton. História dokázala, ktorý národ, štát je životaschopný. Vo filme Pacho, hybský zbojník je scéna, kde poddaný prosí. "Pán veľkomožný, len si udríte, ako sa vám ráči..." Áno, aj takito sme Slováci. Bijú nás, ponižujú, zotročujú a my sa nebránime. Svätoplukove tri prúty sú symbolom jednoty. Pravda je len jedna. Má to platiť aj v parlamente, aj v rodine. V ZTS Dubnica aj s "Údolím" bolo 18 000 zamestnancov. Odeva Trenčín aj s pobočnými závodmi 3 000 zamestnancov. TOS MERINA, LUDOTEX, KARA - to boli ďalšie tisíce. Sociálny program bol

prepracovaný. Škôlky, fabrické byty, vernostné príplatky, zamestnanecké výhody. Až dnes si uvedomujeme, ako a koľko sme si nechali ukradnúť. Veď len z Valaskej Belej do Dubnice ráno prišli k fabrike tri autobusy!

A národná hrdosť? Aj tú si necháme ukradnúť? Putujte na hrad Devín! Aj tam pochopíte, že v našom národe je veľa chorého. Tam na skalách národnej svätyne visí nápis, že na renováciu niet peňazí!

Peniaze presunuli na výstavbu ihrísk, športovísk, na kupovanie našich drahocenných športovcov. Ale aj keď vyhrajú naši reprezentanti - na cenu chleba to nemá vplyv. A športovci, zbohatlíci, sa nám vysmievajú. Chlieb a hry. Ako v starom Ríme. Zbudme sa konečne. Otcovia a dedovia nám zanechali poklady. A práve preto naša národná hrdosť nesmie zhrdzavieť.

Alfonz Liška

Prosíme občanov, ktorých starí (prípadne prastarí) otcovia/strýkovia/bratia starých rodičov prišli o život v prvej svetovej vojne, aby sa ešte s akýmkoľvek informáciami prihlásili na tunajšom obecnom úrade u pani Heleny Matuščinovej email:helenaocu@gmail.com, telefónne číslo 6597627. Vopred ďakujeme za pomoc.

-mo-

Oslávili 70. výročie SNP

Položením venca k pamätníku padlých si 2. septembra občania, pedagógovia a žiaci Základnej školy s materskou školou v Omšeni uctili pamiatku padlých v SNP.

Do SNP sa aktívne zapojili aj obyvatelia našej obce tým, že robili zbierky potravín a vynášali ich do hôr partizánom, iní zasa aktívne so zbraňou v ruke operovali v blízkych horách. Jeden z najhorších dní vo svojej histórii však prežili obyvatelia v čase veľkej ofenzívy nemeckých vojakov, ktorí sa usídlili v horách nad Omšením a z vrchu Baba ostreľovali nielen partizánov, ale aj civilné obyvateľstvo. Takto zbraňou neznámeho ostreľovača vyhasol život aj mladej dvadsiatročnej Kataríny Čmelkovej. Počas povstania v bojoch zahynuli Lukáš Černický, Gabriel Čmelko, Štefan Čmelko, Štefan Ďurek, Juraj Chuchút a Valent Kohút.

Vďačná spomienka formou položenia venca pri pamätníku v areálu školy patrila všetkým, ktorí položili svoje životy pri oslobodzovaní našej vlasti od nacizmu a fašizmu.

M. Malová

Omšenská svadba - časť I.

Nesmierne vzácne, nenahraditeľné kultúrne dedičstvo - súhrn zvykov, obyčajov, spoločenských pravidiel zdedených po našich predkoch, má aj naša obec Omšenie. Stačí spomenúť len omšenskú svadbu ako najkrajší klenot dedičstva, obohateného krojom, ľudovými piesňami a tradičnými zvykmi, viažucimi sa na vtedajší život občanov. Svadba u nás v minulých rokoch je zaujímavá aj tým, že naši občania v dobe chudoby vedeli sa zabávať, ale si aj pomáhať. Vidieť to v tom, že pred svadbou snúbenice chodili z domu do domu (mladá snúbenica s birmov-

nou mamou, sviatočne oblečené), kde im občania prispeli darom k svadbe, ale aj k založeniu ich rodiny. Ďalšia pomoc k zvládnutiu svadby bola, že večer pred svadbou rodina nosila, jak mladému ženichovi, tak mladej snúbenici dary (potraviny), ktoré nazývali "pocty", samozrejme pri tom bolo pohostenie a prevážanie výbavy mladej snúbenice k mladému ženichovi. Na voz naložili družbovia periny s krásnou truhlou, v ktorej mala snúbenica uložené obliečky na periny, posteľné plachty, oblečenie a všetky potrebné veci do jej manželstva. Spreádzalo sa to smiechom,

výskaním, spevom, ktorý znel aj takto: "U mojej mamičky veľmi, veľmi malá služba, von mi ju vynesie na tri razy prvý družba, na prvý raz duchničku, na druhý raz truhličku, na treťom raze vezne ma za ručičku". Oznámenie o svadbe sa neposielalo písomne ako teraz: bol na to pomocník s názvom "zváč", ktorý chodil pred svadbou po rodine mladých snúbencov s ústnym oznamom. Keď vošiel do domu, zarecitoval: "Keď som prišiel stáť budem, na veselie zvať budem, počúvajte všetci aj vy na tej peci". Povedal dátum svadby a ktorí sú na svadbu pozvaní. Pozvaní boli obyčajne takto: birmovný otec mladého ženicha ako starejší - vedúci svadby.

pokračovanie na str.7

Oslovili sme všetkých kandidátov na post starostu obce

a položili sme im tieto otázky:

1. otázka: Prečo ste sa rozhodli kandidovať na post starostu obce?

2. otázka: Ak uspejete vo voľbách na starostu obce, čo urobíte ako prvý?

Štefan Dvorský

1. Niekolko na š ich spoluobčanov sa na mňa obrátilo s otázkou, či

by som neskúsil kandidovať. Takmer celý život som pracoval s ľuďmi v oblasti štátnej správy, či už na úseku ekonomickom, technickom ale i v riadiacej sfére.

Asi pred 20-timi rokmi som už ponuku kandidatúry na starostu obce mal. Ale čisto z osobných subjektívnych dôvodov som ju vtedy nemohol prijať.

Som toho názoru, že obec vo svojom riadení a smerovaní potrebuje zmenu.

Zdravie mi zatiaľ chvalabohu slúži, a rovnako nemôžem nepovedať, že i finančný efekt z titulu výkonu funkcie starostu nie je zanedbateľný.

2. Obnovím si vedomosti a znalosti z platnej legislatívy na úseku štátnej správy a obecnej samosprávy.

Prehodnotím organizačné usporiadanie a rozsah činností v jednotlivých oblastiach riadneho fungovania prevádzky obce.

Oboznámim sa s reálnym rozpočtom obce a rozpočtom pre budúce roky.

Od samého počiatku budem slúžiť občanom našej obce tak, ako to mám uvedené v mojom volebnom programe.

Ivan Horňák

1. Prečo? Tu je odpoveď jednoduchá. Na návrh spoluobčanov,

ktorí, taktiež ako ja, vidia a cítia, že naša obec potrebuje v tejto funkcii zmenu. Za dvadsať rokov súčasného starostu v čele obce sa urobilo veľa, za čo mu patrí vďaka. Som však presvedčený, a viem, že nie som sám, že už dozrel čas na zmenu. Chcem občanom ponúknuť alter-

natívnu mladého starostu, ktorý rád privíta iniciatívu od občanov na lepšie fungovanie našej obce. Alternatívu starostu plného elánu a chuti niečo zmeniť, niekam dedinu viesť a urobiť z nej domov pre mladých, mladé rodiny, strednú generáciu i našich starších spoluobčanov. Chcem využiť svoje znalosti z oblasti fungovania európskych inštitúcií a pomôcť aj takto zveladiť našu dedinku. Verím, že moja ponuka sa stretne s pozitívnou odozvou.

2. Nuž ako prvý by som samozrejme poďakoval občanom Omšenia za dôveru a sľúbil im len to jediné, čo v tej chvíli budem môcť, a to, že sa budem snažiť zo všetkých síl ich dôveru nesklamať. Z priamych aktivít starostu by som začal s podrobným oboznámením sa so skutočným stavom prác na kanalizácii v obci, ako aj so stavom protizáplavových kanálov a zariadení, ktoré sa počas intenzívnych dažďov posledných týždňov ukázali v určitých častiach obce ako nedostatočné. Nasledovali by projekty "Kultúrny dom" a "detské ihrisko".

Igor Malo

1. Riadiace skúsenosti z predchádzajúceho zamestnania, 4-ročné skúsenosti z práce

poslanca a zástupcu starostu obce, ako aj takmer 8 rokov pôsobenia vo funkcii predsedu TJ Žihlavič a s tým späté výsledky, ktoré sme spolu s vedením TJ dosiahli, by som chcel využiť pri ďalšom budovaní peknej, čistej a bezpečnej obce. Som za častejšiu, lepšiu a tvorivejšiu komunikáciu s poslancami, v záujme naplňovania ich, ale aj našich spoločných predvolebných predsavzatí tak, aby nezostali iba sľubmi na papieri. Chcem byť starostom, ktorý načúva hlasu voličov a občanov, počúva ich názory, rady a myšlienky, prijíma dobré a tvorivé

nápady. Ústretovosťou a správnym prístupom smerom k občanom si chcem získať ich dôveru a podporu, ale aj ich ochotu byť nápomocní pri realizácii spoločných vecí, slúžiacich obci, samozrejme, podľa ich možností. Považujem za dôležité zlepšiť komunikáciu, spoluprácu a vzťahy so všetkými organizáciami v obci, vrátane farského úradu a podnikateľskej sféry.

Dobrou a čestnou spoluprácou s obcami v rámci nášho mikroregiónu chcem hľadať a využiť všetky možnosti pre získavanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych a investičných fondov. Určite chcem byť dobre hospodáriacim starostom, ktorý primeranú časť z ušetrných prostriedkov pravidelne investuje do rozvoja obce.

Dôležitým dôvodom je aj vyjadrená podpora a dôvera, s ktorou som sa stretával medzi občanmi v medzivolebnom období. Verím, že v prípade, že by som vo voľbách uspel, ich dôveru nesklamem. Ďalšie dôvody a ciele mojej kandidatúry sú súčasťou môjho programového zamerania ako kandidáta na funkciu starostu obce, ktoré je zverejnené zákonom stanoveným spôsobom.

2. Okrem zákonom predpísaných úkonov a prevzatia úradu po jednotlivých oddeleniach, je samozrejmosťou, že medzi prvými úkonmi zaradím vykonanie kontroly aktuálneho stavu obce v otázke hospodárenia, personálneho obsadenia, pohľadávok, záväzkov a tiež kontroly projektov a zmlúv, ktoré s nimi priamo súvisia. Môže však vzniknúť situácia, ktorá v tom čase zmení poradie, alebo určí ako prioritu na riešenie inú úlohu. Takže jednoznačne a pravdivo odpovedať na otázku, čo urobím úplne prvý, bude možné až po bližšom oboznámení sa s pracovným prostredím, s jeho aktuálnym stavom, situáciou a problematikou. Preto akákoľvek konkrétna odpoveď na položenú otázku

by bola v tejto chvíli neseřízná a mala by podtext lacnej reklamy predvolebnej kampane.

Alojz Marček

1. Ešte predtým, než sa vyjadrím k položenej otázke mi prosím

dovoľte, aby som Vás čo najsrdečnejšie pozdravil a poprial Vám pekný deň, milí spoluobčania. Hneď na úvod by som Vás všetkých chcel ubezpečiť, že moje rozhodnutie kandidovať na post starostu našej obce som neurobil zo žiadnej vypočítavosti alebo iných zisťných dôvodov. Stalo sa tak po mojom dôkladnom uvážení a viacnásobnom prehodnotení môjho rozhodnutia. Pre kandidatúru na post starostu našej obce som sa rozhodol preto, lebo by mi bolo veľkou ctou a zároveň aj obrovskou výzvou vykonávať túto náročnú a zodpovednú funkciu pre blaho našej obce a Vás všetkých. Rozhodujúca však bola skutočnosť, že som presvedčený o tom, že aj ja môžem svojim aktívnym prístupom, tvrdou a poctivou prácou, ale najmä dlhoročnými skúsenosťami z vedúcich a riadiacich funkcií u môjho doterajšieho zamestnávateľa pomôcť v rozvoji a napredovaní našej krásnej obce, ku jej zviditeľneniu vo svete, ku skvalitneniu života Vás všetkých, ale aj ku zlepšeniu celkovej spoločenskej klímy v našej obci. Som si vedomý svojich schopností, ale aj toho, že sa jedná o neľahkú úlohu, ktorá si vyžaduje plnú koncentráciu a nasadenie. Môžem Vás však všetkých zodpovedne ubezpečiť, že v prípade môjho zvolenia za starostu našej obce, budem túto funkciu vykonávať podľa môjho najlepšieho vedomia a svedomia, čestne, zodpovedne a s maximálnym úsilím a snahou o ústretovosť a vzájomnú komunikáciu s Vami všetkými.

pokračovanie na str.6

2. Určite mi dáte za pravdu, keď poviem, že prioritných oblastí a úloh, ktoré by bolo potrebné v našej obci neodkladne riešiť, je určite viac. Či už sa to týka samotnej infraštruktúry našej obce s dôrazom na úpravu miestnych komunikácií, protipovodňových opatrení, životného prostredia, občianskych záležitostí, ale aj spoločenského a kultúrneho života v našej obci. Na vymenovanie ich všetkých nám tu však dnes nezostáva príliš veľa priestoru. S podrobnosťami k jednotlivým témam, ako aj s mojím volebným programom sa budete môcť ešte každý z Vás detailne oboznámiť. Aby som však odpovedal na položenú otázku. Ak uspejem vo voľbách na post starostu našej obce, tak moja prvá reakcia samozrejme bude poďakovanie sa všetkým tým, ktorí mi verili a odovzdali svoj hlas v môj prospech, mojej rodine, priateľom, ale aj všetkým tým, ktorí ma akoukoľvek formou podporovali v mojom úsilí stať sa starostom. Toto však považujem skôr za moju osobnú povinnosť. Prvé čo oficiálne urobím však bude, že oslovím nielen všetky politické zoskupenia a občianske združenia v našej obci, ale predovšetkým Vás, radových občanov s cieľom, vypočuť si Vaše názory, podnety a pripomienky k fungovaniu našej obce, aby som si urobil prehľad o tom, čo Vás trápi a čo Vám najviac spôsobuje starosti vo vzťahu k miestnej samospráve. Veľmi rád si vypočujem Vaše podnety a návrhy smerujúce nielen k tomu, ako by bolo možné skvalitniť chod a fungovanie našej obce, ale predovšetkým návrhy riešení na odstránenie tých problémových a najpálčivejších oblastí v našej obci. Do verejno-spoločenskej diskusie a do rozhodovania o otázkach osobitného (strategického) významu pre našu obec sa budem snažiť zapojiť čo najširšiu verejnosť. Verím, že v prípade môjho zvolenia za starostu obce, sa nám

spoločnými silami podarí prekonať aj tie najzávažnejšie a najťažšie prekážky. K tomu nech nám všetkým žehná a pomáha Boh.

S úctou
Váš Mgr. Alojz Marček mladší

Jozef Marček

1. Dôvodom, prečo som sa rozhodol opäť kandidovať je viac.

Hlavným dôvodom bolo oslovenie občanov, že treba dokončiť začaté projekty ako je kanalizácia obce, asfaltovanie miestnych komunikácií, štátnych komunikácií, generálna oprava domu smútku (izolácie, fasáda, kabrinca), generálka interiéru obecného úradu, zabezpečenie financovania GO sociálneho zariadenia v KD, dokončenie sociálneho zariadenia v prístavbe KD a celej prístavby. Treba dokončiť výmenu okien a vykurovacích telies v ZŠ, zabezpečiť financovanie sociálneho zariadenia a výmenu vykurovacích telies v MŠ, vybudovať detské ihrisko, vymeniť pouličné osvetlenie, zgenerovať domček za bytovkami č.705 a 630 a kompletnú generálku športovej haly-telocvične (nová krytina, izolácie, sociálne zariadenia, okná, dvere), zabezpečiť pomoc pri fasáde kostola, vybudovanie nového vodovodu v uliciach, kde je zastarané vodovodné potrubie.

2. Ak uspejem, v prvom rade sa poďakujem občanom za dôveru a budem pokračovať v dokončovaní projektov z eurofondov a v zvelaďovaní obce. Prioritou bude zabezpečiť protipovodňovú ochranu v dolnej časti obce v ulici za Belovým domom.

Ján Suchý

1. Rozhodol som sa kandidovať na post starostu obce preto, lebo

nastal čas na zmenu. Myslím si, že po 20-tých rokoch starostovania by si p. Marček mal oddýchnuť. Chcel by som mu dopriať zaslúžený odpočinok na dôchodku. Obec sa má posúvať vpred a nie späť na vavrínoch.

2. Ak by som uspel vo voľbách, ako prvé by som poďakoval všetkým občanom, ktorí zodpovedne pristúpili k voľbám a samozrejme hlavne tým, ktorí mi odovzdali svoj hlas.

Viliam Václav

1. Som Omšenák. Tu som vyrástol a nie je mi ľahostajné

ako naša obec vyzerá, ako prosperuje, ako žije a ako bude fungovať. Do života obce som sa zapájal či už cez šport ako hráč, funkcionár, ale aj ako poslanec obecného zastupiteľstva.

V súčasnosti pracujem ako radiaci pracovník v Dubnici nad Váhom. Mám vzdelanie, mám skúsenosti s riadením kolektívu. Viem počúvať ľudí, viem pracovať s financiami. Som manažér so skúsenosťami pri riadení kolektívu.

Kandidovať na funkciu starostu ma presvedčili viacerí moji priatelia, susedia, spoluobčania, ktorí ma poznajú a vedia, že mám všetky predpoklady byť dobrým starostom.

2. Je veľa toho, čo treba v našej obci vyriešiť tak, aby sa zlepšila pohoda života občanov obce. V súčasnosti kvalitu života občanov najviac znepríjemňuje prebiehajúca výstavba kanalizácie. Myslím, že čo najrýchlejšie dokončenie kanalizácie je prioritou. Nie však dokončenia za každú cenu. Treba hľadať a nájsť rezervy na úsporu nákladov. Vyštudoval som stavebnú fakultu SVŠT a roky som pracoval ako stavebný dozor. Viem, kde sú rezervy v rozpočtoch a viem kde a ako

sa dá šetriť.

Je veľa vecí, ktoré treba v obci urobiť. Myslím, že treba začať s tým čo nám nezaťažuje obecný rozpočet, ktorý môže úplne vyčerpať kanalizácia. Jednou z nich je osvetlenie obce. Môžeme v obci svietiť lepšie, viac a najmä lacnejšie. Jedným z mojich prvých cieľov je zlepšiť komunikáciu a vzťahy obecného úradu so správcami farnosti, ktoré nefungovali tak ako by mohli a mali, a to nie vinou správcu farnosti.

Ak budem zvolený starostom obce, hlavne nebudem mlátiť prázdnu slamu, budem načúvať spoluobčanom, budem komunikovať, a najmä budem pracovať.

Miroslav Vrana

1. Pretože si myslím, že naša obec potrebuje zmenu, iný náhľad a

rozmer. Som človek, ktorý má svoje predstavy, názory a ciele. Verím, že moje postrehy, nápady a riešenia, budú dobré pre obec a jej občanov.

2. Vzhľadom k tomu, že otázka nie je presne špecifikovaná, či ide o obdobie tesne po voľbách, alebo už o obdobie vo funkcii starostu, odpoviem 2-krát.

Verejne sa poďakujem všetkým svojim voličom, ktorí mi zverili svoju dôveru a zároveň poďakujem svojej rodine za ich podporu.

Odpoveď sa nedá špecifikovať, čo bude prvoradé a čo druhoradé. Bude toho naozaj veľmi veľa. Určite by som sa chcel najskôr detailne oboznámiť s agendou a chodom obecného úradu, vykonal audit hospodárenia, dokončil začaté projekty, ako je napr. kanalizácia obce, a úspešne pokračoval v rozvoji našej obce a vzájomnom spolunažívaní.

Birmovná mama mladej snúbenice s názvom "široká" - tá ju strojila k svadbe, skladala z hlavy partu a ju čepčila, prvý družba - birmovný krstný mladého ženicha, prvá družica bola birmovná krstná snúbenice; ostatní družbovia a družice boli väčšinou bratranci a sesternice mladých snúbencov. Svadby sa v tom čase odbavovali väčšinou v nedeľu, v kostole po svätej omši, ktorá bola predpoludním. Skôr, než sa išlo do kostola, starejší, ženích a družbovia išli s hudbou do domu rodičov snúbenice. Tam čakala široká s družicami - na pýtanie a odobierku mladej snúbenice. Keď vošli do domu, starejší pýtal mladú snúbenicu týmito slovami: "Prichádzame k vám v dobrej viere, kvôli vašej milovanej, drahej dcére, tomuto šuhajovi k srdci milá je, on ju veľkou láskou miluje. Už je to dávny čas, čo sa oni znajú, oni k sebe patria bo sa radi majú, on vie, že mu je súca do jeho

domu, prosí vás, aby ste dali za ženu jemu. Ďakuje vám za jej vychovanie, prosí o vaše požehnanie". Na to matka mladej snúbenice odpovedala: "No čo môžem povedať, ľúbia sa, tak nech sú spolu, bude nám smutno, keď odíde z nášho domu. Milá dcéra keď si si podľa srdca, čo je ti milé zvolila, nemôžem ti brániť, keď ľúbiš ho aby si jeho nebola". Dcéra si kľakla pred rodičov na malý stolček a odriekala slová, ktoré jej predhovoril starejší: "Ďakujem vám rodičia moji drahí milí, že ste ma ako svoje dieťa vždy v láske mali, otcovsky sa o mňa starali. Prosím čo som vás v živote nahnevala a zarmútila o odpustenie, dajte mi na moju ďalšiu životnú cestu vaše požehnanie". Matka položila svoje ruky na hlavu kľáčickej dcéry so slovami: "Želám ti dcéra moja, aby vám dal Pán Boh šťastia a oboch vás požehnal, aby ste sa radi mali, do smrti sa milovali a čo navyiac Pán Boh lásky dal. Budem sa za vaše šťastie modliť, aby ste sa ku

cti mali, chvále božej živí boli, tak vám Pán Boh pomáhaj". Po požehnaní rodičov pripínali na hrud' kytičky z rozmarínu: mladá snúbenica ženichovi, široká starejšiemu, družbom družice, ktoré pritom spievali: 1. "Vydala mamička, vydala dcérušku, vydala ju von z domu, keď ju vydávala tak jej povedala, že jej smutno je za ňu, keď ju vydávala tak je povedala že jej smutno je za ňu". 2. "Neplačte mamička, neplačte vy za mnou, že vás ja opúšťam, idem ja len k tomu, srdcu mi milému, koho ja tiež rada mám, idem ja len k tomu, srdcu mi milému, koho ja tiež rada mám". Odtiaľ išiel sprievod do kostola tak, že pred hudbou tancoval a poskakoval zväč, v ruke mal stromček okrášlený farebnými stužkami, tak podobne i klobúk ktorý mal na hlave. Za hudbou išla prvá družica so ženichom, prvý družba s mladou snúbenicou, v pároch išli družice s družbami, ktorí mali v rukách paličky, okrášlené farebnými bavlnka-

mi a mašličkami; na konci išla široká so starejším, ktorý mal v ruke čakan. Tento sprievod mal názov "družina". Uvediem oblečenie družiny, ktoré sa používalo na svadbe po 1. svetovej vojne. Ženích a družbovia: biele cvilichy (nohavice), vyšívané biele košele s vyšívaným obojkom (límcom) a mašlou pod krkom z doma vyrobeného plátna z bavlny, na nej oblečenú vestu. Družice: vyšívané rukávce, zástery, nariasené sukne ušité z bieleho, doma vyrobeného bavlneného plátna. Mladá snúbenica bola oblečená ako družice a ešte mala na hlave partu zdobenú z blyskavých goralov, šikov a farebných stužiek. Široká mala na hlave grgulu, na nej natočené vlasy, na grguli čipkovaný čepiec, na ňom uviazaný krásny turecký ručník, menej vyšívané rukávce; sukňa bola ušitá z farebného plátna. Starejší mal čierne nohavice, košelu menej vyšívanú a vestu.

*Pokračovanie v budúcom čísle
Martin Galiovský*

Kolesá vodných mlynov roztáčala sila vody potokov a riek. Podľa prívodu vody na mlynské kolesá boli mlyny so spodným alebo vrchným náhonom. Spodný náhon sa používal na rovinách, kde je malý spád. Omšenské mlyny boli na náhon vrchný: voda z potoka, odrazená haťou, privádzaná struhou - čiže mlynským náhonom - pritekala žlabom na vrch kolesa, plnila žliabky kadruby na obvode kolesa a váhou ho roztáčala, po otočení kolesa na dolnej zvrátke sa vylievala a odtekala do mlynskej stoky. Kolesá mali v priemere asi 3 m a šírku asi 1 m.

Veky obilné zrno rozomielali kamenné žarnovy. Žarnov bol kotúč zo zvláštneho sopečného kameňa. Lom kameňa na Slovensku dal nálezisku meno Žarnovica. Mlyn tvorili dva kotúče kameňa, priemer asi 1m,

Omšenské mlyny a iné prežitky

nové, asi 40 cm hrubé horizontálne zabudované do mlynskej stolice. Spodný nepohyblivý, horný rotujúci, v strede s otvorom. Otvorom sa sypalo zrno medzi žarnovy. Melivo pozvoľne vytlačané sa presýpalo cez okraj spodného kotúča do dreveného žlabu. Drvil sa aj kameň, preto požíveň medzi zubami nepríjemne škripala. Žarnovy boli aj príručné: plochý kus kameňa na kolenách alebo inej pevnej podložke, menší v rukách. Keď sa kotúč odbral, vysekali mu žliabky; hladký nemlel, zrno neprepúšťal.

Už len pomenovanie časti obce pripomína miesta mlynov. Dva mlyny u Mynárov boli akiste dôsledkom dávnejšieho delenia dedičstva medzi bratmi Škrovánkovými. Hať na potoku - hovorili jej stav a okoliu stavky - mali

ďaleko pred dedinou, na začiatku sihoti (omšensky sigot), dnes približne za domom č. 450. Sihot' je medziriečie, záplavové územie - tu medzi potokom a struhou. Mlynský náhon bol vedený vo svahu po pravej strane dediny, tak bol dosiahnutý dostatočný výškový rozdiel nad potokom. Cestou odvádzal vodu prýštiacu z drobných žriedel a vodu pritekajúcu spod Baby; mal tak melioračný účinok. Mlynské kolesá mali v jednej jame, keďže v obdobiach chudobných na zrážky bolo vody málo, striedavo mleli po dvoch týždňoch.

Nešťastie nechodí po horách, ale po ľuďoch. Stalo sa u Mynárov (leto roku 1936), že tragicky zahynul mlynársky majster Ondrej Škrovánek. Klin spojky hnacieho trans-

misného hriadeľa ho zachytil za voľne spustenú košelu: košela z pevného domáceho plátna sa namotala na hriadeľ. Domáci prišli z Dubnice z púte, mlynára našli dolámaného, už mŕtveho.

Oproti domu č. 518 a č. 376 pri hlavnej ceste mali Škrovánkovci valchu. Valašská kolonizácia aj u našich predkov významne ovplyvnila chov oviec. Ovca, nenáročná na chov, prináša viacerý úžitok: mlieko, z mlieka syr a bryndzu; vlnu, kožušinu, mäso. Z ovčích výkalov je hnoj s vysokým obsahom dusíka. Vlnu spriadali a z priadze pletli svetre a pančuchy a najmä dorábali vlnenú látku - súkno. Na krosnách utkaná priadza bola riedka.

*Pokračovanie v budúcom čísle
Augustín Baláz*

100 rokov od úmrtia poslednej zemepánky Omšenia

(neďaleko Viedne, Rakúsko) 1.7.1846. Jej otec Šimon Juraj Sina (1810-1876), predstaviteľ nového typu finančnickej aristokracie; mal síce obrovské majetky v Uhorsku, Čechách, na Morave a v Rakúsku, lenže pôvodom sa zďaleka

27.7.1914 zomrela v Paríži vikomtesa (v literatúre často uvádzané aj grófká) Ifigénia d'Harcourt, rodená barónka Sina z Hódosu a Kizdie, ovdovená (tretia v poradí) vojvodkyňa de La Croix de Castries. Táto v mnohých smeroch svojrázna šľachtičná bola poslednou zemepánkou Omšenia, preto si zaslúži aspoň stručnejšiu zmienku. Narodila sa v Pentzingu

nať urodzeným rodom ako Pálffy, Esterházy či Révay. Matka Ifigénia (1815-1884) pochádzala z rumunského kniežacieho rodu Ghika. Uhorskí aristokrati Sinaove štyri dcéry odmietli; nepomáhala ani vidina skutočne rozprávkového vena. Ženíchov im nakoniec údajne dohodila cisárovná Alžbeta. Ifigénia sa v mladom veku (roku 1864) vydala za Edmonda Charlesa Augustea

de la Croix (1838-1886), čím nadobudla titul vojvodkyne. Edmond ako hazardný hráč a záletník utrácal manželkine peniaze vo veľkom; zomrel na následky pohlavnej choroby. Vdova rok nato uzavrela nový sobáš - s vikomtom Louisom Emmanuelom d'Harcourt (1844-1928), bratrancom zosnulého.

Meno vojvodkyne zostáva navždy neodlučiteľne späté s Trenčianskymi Teplicami, predovšetkým s orientálne pôsobiacou budovou známou ako Hammam. Práve ona správne predpokladala, že nevšedná stavba pritiahne do mestečka nových návštevníkov. Hammam stavali v rokoch 1886 až 1888 pod vedením architekta Františka Schmoranza. Na Ifigéniin podnet vystavali veľkolepý pavilón Cursalon (súčasná Kúpeľná dvorana), vydláždili ulice i chodníky, vybudovali vodovod, zaviedli elektrinu a postavili nový kostol (rímskokatolícky kostol sv. Štefana, uhorského kráľa). Keď približne r. 1940 manželka trenčiansko-teplického notára Irena Molecová-Vagačová viedla rozhovory s

najstaršími žijúcimi Omšencami(1) o živote dedičanov po meruôsmom roku, dozvedela sa, že "(...) za hercočky /t.j. vojvodkyne - z nemeckého die Herzogin/ bolo lepšie (než za jej otca, pozn. autora článku)." Ifigénia sa na svojich uhorských panstvách zdržiavala málo - do Trenčianskych Teplíc či Dubnice nad Váhom (kde vlastnila rozľahlý, v súčasnosti zrekonštruovaný a verejnosti sčasti prístupný kaštieľ) - jazdila obyčajne raz do roka. Sídliac v Paríži nedokázala kontrolovať hospodárenie správcov a r. 1909 sa úpadok dovŕšil. Peštianska banka vypovedala veľkostatkárke úver, prebrala všetky jej uhorské feudálne majetky a ponúkla ich na predaj.

Vtedy v Omšeni "panoval" židovský krčmár - správca niekdajšieho panského majera Leopold Haas. Spomienky na jeho úžernícke praktiky boli živé ešte i počas druhej svetovej vojny. Grófkín bankrot vnukol Haasovi myšlienku niekdajšie panské pozemky odkúpiť. Richtár Ján Čmelko spolu s obecným zastupiteľstvom sa dané pozemky snažil získať pre obec. Intrigami zasial Haas medzi gazdov nezhody, avšak Čmelko i jeho stúpenci si vzali pôžičku v banke a nemovitosti predsa len odkúpili.

Hrob Ifigénie d'Harcourt sa nenachádza v Paríži, ale na cintoríne v Rogny-les-Sept-Écluses (obec v departemente Yonne, Burgundsko), kde je pochovaná spoločne s druhým manželom.

(krátené)
Mgr. Martin Malo

(1) Peter Marček st. *1859†1941 (Zahradár), Gašpar Dvorský *1857†1941 (Bennár) a bača Imrich Černický *1868†1945.

Daždivé a pomerne teplé augustové počasie naozaj prialo hubárom. Pani Helene Dvorskej sa okrem plného košíka menších dubákov podarilo nájsť aj jeden unikátny o hmotnosti 1,09 kg.

M. Malová

1.Oddiel skautov a skautiek Baba Omšenie

Čas tak rýchlo letí, že sme sa ani nenazdali a po dvoch rokoch stredoeurópskeho stretnutia skautov ktoré bolo na Slovensku (Kráľova Lehota) sme sa opäť balili na Jamboree. V jednu slnečnú nedeľu 3.augusta 2014 sme sa aj my stali súčasťou stredoeurópskeho stretnutia skautov "Jamboree 2014", ktoré sa tento krát konalo u našich západných susedov v Českej republike v malom mestečku Doksy. Cesta vlakom bola troška namáhavá, ale určite stála za to. Ešte sme sa ani poriadne

nevybalili a už sme spoznali nových priateľov z rôznych krajín. Už od prvého dňa nás čakal bohatý program plný zábavy, ktorý sa niesol v duchu "Budúcnosť technológie". Každý deň nás čakali nové hry - atrakcie, ktoré sme zdieľali s novými priateľmi. Na tento úžasne prežitý týždeň budeme spomínať ešte dlhé roky a dúfame, že sa vo veľkom počte zúčastníme na Jamboree 2016, ktoré usporiadajú bratia a sestry skauti v Poľsku.

Skauti z Omšenia

Spoločenská kronika

Noví občiankovia

Nina TAŠÁROVÁ	č. 69
Martina KRÁLOVÁ	č. 630
Viktória BEŽÁKOVÁ	č. 19
Nina TAŠÁROVÁ	č. 361
Simon PIŠTA	č. 93
Victoria ĎURAČKOVÁ	č. 576

Blahoželáme

Životného jubilea sa dožívajú

50 rokov

Iveta MARČEKOVÁ	č. 621
Ludmila BAJZÍKOVÁ	č. 434
Jozef SLIVKA	č. 564
Michal TAŠÁR	č. 106

60 rokov

Vladimír NÁTHER	č. 571
Gabriel SUCHÝ	č. 128
Eva REMENCOVÁ	č. 413
Ivan ĎURAČKA	č. 472

70 rokov

Anastázia TAŠÁROVÁ	č. 158
--------------------	--------

Judita TAŠÁROVÁ	č. 478
Anton SAMUHEL	č. 473
Július KOHÚT	č. 319
Július VÁCLAV	č. 529

75 rokov

Veronika KAZÍKOVÁ	č. 234
Michal ČERVENÝ	č. 264

80 rokov

Margita ŠKROVÁNKOVÁ	č. 572
Ludmila GALIOVSKÁ	č. 128
Pavlna MARČEKOVÁ	č. 305
Jarmila ŠKROVÁNKOVÁ	č. 132
Alojz KOHÚT	č. 552

85 rokov

Gabriel MARČEK	č. 499
----------------	--------

93 rokov

Mária PÁNISOVÁ	č. 410
----------------	--------

98 rokov

Helena KAZÍKOVÁ	č. 265
-----------------	--------

Navždy nás opustili

Mária TVRDOŇOVÁ	č. 138
Jakub ILAVSKÝ	č. 186
Agnesa TAŠÁROVÁ	č. 219
Pavol MOŠKO	č. 197

Blížia sa komunálne voľby - koho si zvoliť?

Aj v našej obci budeme voliť starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva. Pred občanmi je zodpovedná úloha - koho z kandidátov vybrať a zvoliť.

Každá životná voľba pre obec je spojením toho minulého, prítomného a budúceho. Minulosť nám pripomína sľuby, prítomnosť stav plnenia sľubov a budúcnosť výhľady ďalšieho života občanov obce.

Súčasná doba je zvláštna tým, že svetová hospodárska a sociálna kríza už "navštívila" aj Slovensko a v rámci štátu aj našu obec. Kto si z kandidátov trúfa aj za takejto na financie chudobnej situácie viesť obec od toho ťažkého k tomu ľahšiemu? Ten, komu zveríme funkciu starostu obce, by mal spĺňať aspoň tieto základné charakteristiky (vlastnosti): mal by požívať dôveru občanov (spravidlo sľuby plniť), byť starostom pre všetkých občanov (pre tých, ktorí ho

volili, ale aj pre tých, ktorí ho nevolili), uľahčovať život starých, chudobných a práceneschopných občanov, vytvárať podmienky pre šírenie vzdelania a osvetu (obecná knižnica), zabezpečenie ochrany zdravia (návšteva lekára v stanovené dni), spravovať financie a majetok obce, byť poradcom alebo aspoň informátorom pre občanov v oblasti tých predpisov, práv a povinností, ktoré sú pre občanov buď aktuálne každodenne alebo v naliehavých situáciách, byť príkladom pre občanov nielen pri vykonávaní funkcie, ale aj v rodinnom a osobnom živote. To, čo platí pre kandidátov na starostu, v podstate platí aj pre kandidátov do obecného zastupiteľstva. Blaho obce vzniká spolupracou starostu, členov zastupiteľstva a ostatných občanov obce - spoločný cieľ a osobná zásluhovosť.

V Omšeni 26.8.2014
Ing. Pavol Kijac, č.d. 390

Neformálne vzdelávanie v OZ Poza školu

Posledné prázdninové dni Občianske združenie Poza školu zrealizovalo štyri aktivity v rámci národného projektu Komprax - Kompetencie pre prax, ktorý organizuje IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže. Aktivity si pripravili naše mládežnícke vedúce Janka, Veronika, Kristína a Karmen aj za účelom svojho vzdelávania. V rámci projektu Komprax sa neformálne učili ako sa pripravuje, organizuje a finančne zabezpečuje akcia. Neboli na to sami. Každá mala svoj realizačný tím a samozrejme i našu podporu.

Dňa 24.8.2014 o 13,00 hodine zahájila Veronika Kohútová svoj **Deň športu, hry a zábavy**. Mali sme v pláne stráviť krásne popoludnie so športovými súťažami vo farskej záhrade. Všetko sme dôkladne pripravili, nachystali stanovišťa a ceny. A čakali na súťažiacich. O 13 hodine začali deti prichádzať, absolvovali prvé športové aktivity. No počasie sa rozhodlo inak. Internet písal, že bude pekne, no mraky nad Omšením mu chceli dokázať, že nemá pravdu. Rozpršalo sa teda riadne. Urýchlene sme schovávali všetky vodou zničiteľné ceny a rozhodli sme sa celú akciu presunúť a pokračovať v nej v miestnosti nad Jednotou. Nakoniec sa všetko dobre skončilo. Deti si zašportovali, za svoje výkony dostali tombolový zlosovateľný lístok. O 17 hodine sa losovala tombola. Každé dieťa dostalo odmenu a diplom.

Zdravému stravovaniu detí a mládeže sa rozhodla napomôcť Kristína Kyjacová svojou aktivitou **Ako zdravo jesť**. Stretli sme sa 26.8.2014 o 17,00 hodine v miestnosti nad Jednotou. Aktivitu zahájila Kika, keď privítala všetkých účastníkov. Bola

som prekvapená koľko mladých ľudí zaujíma zdravý životný štýl. Hneď na úvod odprezentovali Kika, Kaja, Natálka Va. a Janka pripravenú prezentáciu. Dozvedeli sme sa čo by sme mali jesť a čo nie je pre náš organizmus najvhodnejšie. Následne Kika rozdelila účastníkov na tri skupiny. Každá skupina mala za úlohu pripraviť niečo veľmi zdravé. Prvá skupina pripravovala Ovocný šalát, druhá Zeleninový šalát a tretia Tuniakový šalát. Potom nasledovala ochutnávka. Jednoznačne viedol, teda u mňa, Tuniakový šalát, mňam. Potom sa vedenia ujala Andy a porozprávala niečo o smoothie nápojoch. Zdravé mixované smoothie nápoje sa robia z ovocia a zelených listov. Vedci zistili, že v zelených častiach rastlín sa nachádza omnoho väčšie množstvo prospešných látok a vitamínov než v samotnej zelenine. Napríklad v mrkvových listoch ich je viac ako v samotnej mrkve. Na záver sme si tieto nápoje aj vyrábali. Najprv ovocný, potom sme prešli k zeleninovým. Každý ochutnal, i keď nápoj s mrkvovými listami nechutil každému.

Jedlá minulosti sa rozhodla s mladými pripraviť Karmen Homolová na svojej akcii. Chcela rovesníkom priblížiť ako sa naši predkovia kedysi stravovali. A aby to nebolo iba o prednáške, rozhodla sa niektoré jedlá s mladými uvariť a potom i zdegustovať. Na úvod stretnutia 27.8.2014 o 17 hodine si pripravila krátky preslov o jedlách našich predkov. Potom rozdelila účastníkov do troch skupín. Prvá skupina pripravovala Repkovú polievku, druhá Fánky a tretia Makové šúľance.

pokračovanie na str.10

pokračovanie zo str.9

Keďže sa medzi jej kamarátmi nachádzajú aj takí, ktorí majú bezlepkovú diétu, rozhodla sa niektoré jedlá pripraviť aj v bezlepkovom stave (repkovú polievku i makové šúľance). Všetko sa vydarilo na jednotku. Pri degustácii bol každý zvedavý ako chutí Repková polievka. Dnes ju iba v niektorých rodinách varia, nakoľko sa robí zo sušenej kvaky. Tá sa kúpiť nedá, musíte si ju dopestovať a usušiť. Prevažnej väčšine polievka chutila. Bezlepkové makové šúľance tiež mali veľa degustátorov. Účastníci skonštatovali, že sú tiež dobré. Fánok bolo neúrekom. Na záver rozdala Kaja

všetkým dotazníky, aby zhodnotili akciu a odmenila snahu účastníkov.

Na aktivitu **Cesta odvahy** sme potrebovali tm. Prečo? Veď čo by to bolo za odvalu ísť sa prejsť za bieleho dňa? Iba tma dala aktivite, ktorú riadila Janka Uherková, tú správnu iskru. Dňa 29.8.2014 o 20,00 hodine večer sa na Hurtovskom v Omšeni zhromaždilo veľké množstvo detí (až na záver po sčítaní sme sa dozvedeli, že ich bolo 45), toľko odvážnych. Prišli, lebo agentúra URNA (úrad rozhodne neživých agentov) robila nábor na nových agentov. Dobré sme vedeli, že iba niektorí splnia úlohy a prežijú. Aké však bolo naše prek-

vapenie, keď prišli do cieľa všetci.... No pekne po rade. Najprv neživá agentka Janka porozprávala príbeh o agentúre a predstavila hostí Pamelu Anderson a Marilyn Monroe. Na čo jej Pamela vychytila mikrofón a hneď začala rozdávať autogramy. Po chvíli sa situácia upokojila a Janka svetlicou odštartovala prvých odvážnych na cestu. Potom odovzdala štartovanie slávnym herečkám a odišla čakať na tých čo prežijú do cieľa. Povieť si, no veď čo na tom bolo odvážne a strašné? Päť našich neživých

agentov sa rozhodlo vyskúšať nádejných agentov priamo počas cesty. Rozmiestnili sa na stanoviskách a čakali na vhodnú príležitosť... Veď posúďte sami, či by ste ich skúškou prešli vy?

*Jarka Šabatková,
Občianske združenie Poza školu*

Jedlá minulosti

Deň športu, hry a zábavy

Ako zdravo jesť

Cesta odvahy

Otvorenie prázdninovej Detskej reštaurácie

Dňa 24.8.2014 sme výnimočne otvorili prázdninovú Detskú reštauráciu. Mali sme pripravených veľa dobrôt, prišlo veľa hostí. Najviac hosťom chutili zákusky. Ponúkali sme Sacherovu tortu, tvarohovú tortu, smotanovú tortu, marlenku, krémeš, pudingový závin. Bolo z čoho vyberať. Na odbyt išli aj palacinky, langoše a samozrejme zmrzlina. Bingo bolo opäť neprekonateľným lákadlom našej reštaurácie. Všetko vyzeralo perfektne aj kvôli novému oblečeniu pre čašníkov a kuchárov, ktoré sme mohli zakúpiť vďaka pro-

jektu Neformálne sa uč na vidieku. Toto otvorenie bolo výnimočné i tým, že sa začal nový personál (čašníci i kuchári i animátori). Deťom sa práca v reštaurácii veľmi páčila. Takto u nich budujeme pozitívny prístup k ich budúcej práci. Cez neformálne vzdelávanie sa naučili ako pracovať v tíme, vedieť sa dohodnúť, nebáť sa osloviť zákazníka, operatívne riešiť problémy ak vzniknú, ale naučili sa hlavne zodpovednosti a serióznemu prístupu k práci. Všetkým chceme týmto prejavíť svoje uznanie, lebo všetko zvládli na jednotku. Na konci dňa z

nich boli profesionáli. Osobne ďakujeme kuchárom Janke, Kike K., Lukášovi. Čašníkom Kaji, Viktorke, Katke, Karin, Kike T., Želke a Lenke. Barmanom Andy a Nate Va. Finančičke Nate G. Animátorom Miške, Veronike, Alžbetke, Paťovi a Marekovi. Zvukovým majstrom Jarkovi

G. a Matúšovi. Jarkovi K. za obsluhu predajného stánku s kalendármi. Za pomoc ďakujeme aj našim stálym pomocníčkam Dorotke a Erike.

Dúfame, že ste sa všetci u nás cítili príjemne, že vám chutilo. Na Detskú reštauráciu sa môžete tešiť opäť na Mikuláša. Tešíme sa na vás a veríme, že nám zachováte svoju priazeň.

*Jarka Šabatková a
Gabika Porubčanová,
Občianske združenie Poza školu*

OMŠENSKÉ NOVINY: Občiansky štvrťročník, vydáva Obec Omšenie, IČO 00 311 880.

Redakčná rada: Predseda redakčnej rady: Igor Malo, Šéfredaktor: Margita Púčeková, Členovia: Lubica Malová, Mária Škrovánková, Helena Matuščinová

Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Obec Omšenie, 914 43 Omšenie 330. EV 3209/09 ISSN 1339-3197

Budúca uzávierka Omšenských novín 5.12.2014 Náklad 500 ks. Grafická úprava a tlač EXPRESTLAČ - Sedmerovec.

Redakcia nezodpovedá za obsah dodaných článkov.

TLAČIARENSKÝ ŠKRIATOK MOŽNÝ.